

JAARPLAN 2019

inclusief begroting, meerjarenraming en
subsidiegeldenoverzicht

Foto: Bart van der Putten

Parkstad
Februari 2019

Inhoudsopgave

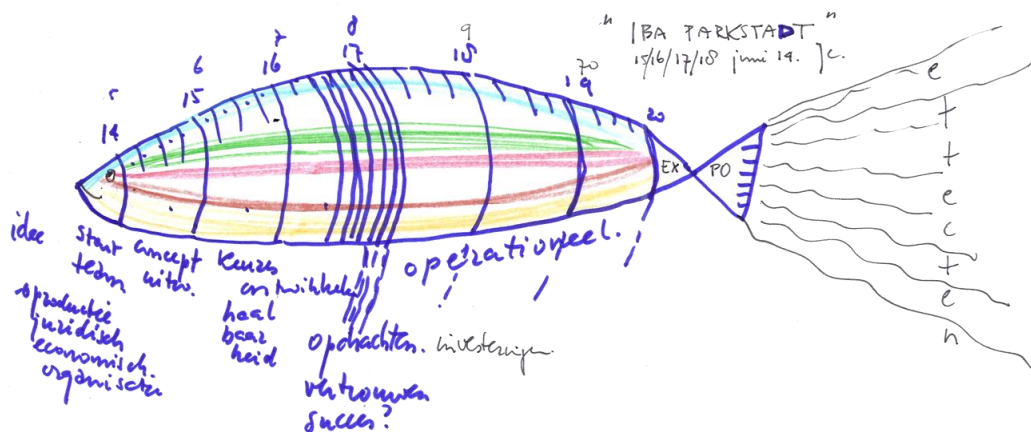
Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. IBA Organisatie	5
2.1. IBA Practical.....	6
2.2. IBA Public.....	9
2.3. IBA Academy.....	11
3. IBA Financiering	12
4. Begroting 2019 en meerjarenraming	13
4.1. Begroting 2019 en meerjarenramingen 2020-2021	13
4.2. Prognose 2018.....	13
4.3. Toelichting Begroting 2019.....	13
4.4. Aandeelhoudersbijdrage.....	16
4.5. IBA Meerjarenraming 2020-2021	17
5. IBA Projectsubsidies	18

1. Inleiding

Hierbij biedt de algemeen directeur van IBA Parkstad het aangepaste Jaarplan 2019 en de bijbehorende begroting inclusief meerjarenraming 2020-2021 ter goedkeuring aan de AvA aan. Het betreft een aangepast Jaarplan na het besluit in de AvA van 29 oktober 2018 om het Expojaar van medio 2020 tot medio 2021 te gaan houden.

Het Jaarplan 2019 bevat een omschrijving van de werkzaamheden die IBA Parkstad in 2019 voor ogen heeft. Het IBA-proces is verdeeld over twee periodes van elk drie jaar. De voorbereiding liep van 2014 tot 2017 (definitiefase) en de implementatiefase van 2017 tot 2021 (operationele fase).

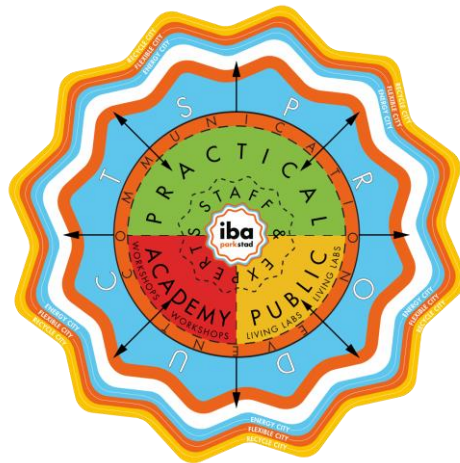
Figuur 1: De IBA-vis die de ontwikkeling van IBA Parkstad visueel weergeeft (Jo Coenen, juni 2014)

Zoals te zien in figuur 1 is de IBA-organisatie, na jaren van ophalen, rangschikken en onderzoek (het zogenaamde veredelen van de projecten), nu in de operationaliseringsfase beland. Deze omslag, die in de afgelopen periode geleidelijk volbracht is, heeft ervoor gezorgd dat IBA Parkstad zich nu, samen met de projecteigenaren, kan richten op de uitvoering en realisatie van de projecten. De stand van zaken hiervan is per project verschillend en af te lezen in de integrale voortgangsrapportage, zoals die reeds sinds medio 2017 onderdeel is van de agenda van de AvA. De AvA-leden worden hier van tevoren nauw bij betrokken. In de voorbereidende gesprekken voor de AvA neemt de directeur alle projecten van de AvA-leden door.

De AvA zal ook in 2019 in toenemende mate (middels Programmavoorstellen uit het Uitvoeringsprogramma) het verzoek krijgen in te stemmen met de uitvoering van de projecten. Daarnaast zal IBA Parkstad in 2019 belangrijke stappen gaan zetten in het voorbereiden en plannen van het Expojaar (de Ausstellung), dat in augustus 2020 van start zal gaan.

In hoofdstuk 2 zal op een gedetailleerder niveau ingegaan worden op de werkzaamheden die IBA Parkstad in 2019 zal gaan uitvoeren. Hierbij wordt de indeling, zoals ook voorgaand jaar het geval was, in Practical, Academy en Public aangehouden (zie figuur 2).

Figuur 2: De IBA-roos: schematische weergave van de IBA Parkstad-organisatie

In hoofdstuk 3 zal kort worden ingegaan op de financiering van IBA, waarbij in 2019 het 'Limburgs Aanbod' specifieke aandacht verdient. In hoofdstuk 4 wordt de begroting 2019 gepresenteerd, samen met de prognose voor 2018 en een meerjarenbegroting voor 2020 en 2021. Tot slot zal in hoofdstuk 5 kort worden aangegeven wat de stand van zaken rondom de subsidiegelden is.

In onderstaand overzicht treft u de planning van de komende besluitvormende AvA's aan. Er worden minimaal 3 bijeenkomsten gepland in 2019. Tussentijds bestaat de mogelijkheid een extra AvA in te lassen of schriftelijk te komen tot besluitvorming als ontwikkelingen daartoe aanleiding geven.

Planning AvA vergadering 2019	
Datum	Omschrijving
18 februari 2019	Uitgewerkt plan Expojaar (inclusief begroting en kalender)
17 juni 2019	Jaarrekening, Directieverslag 2018 en Voortgangsrapportage
4 november 2019	Jaarplan en Begroting 2020 en Voortgangsrapportage

2. IBA Organisatie

Sinds 2017 bevindt IBA Parkstad zich in de operationaliseringsfase. Voor wat betreft de organisatiestructuur is er in deze nieuwe fase ingezet op een afname van het centrale personeelskader, dat afgerond nu nog bestaat uit 13 FTE. De werkzaamheden zijn meer in schillen om de IBA-organisatie heen georganiseerd. Deze keuze heeft als effect dat er meer externe partijen aangesloten zijn bij IBA Parkstad, hetgeen de betrokkenheid van externen bij de organisatie en haar doelstellingen vergroot. Betrokken partijen fungeren ook als ambassadeur van IBA en we kunnen ook oprecht zeggen dat de betrokkenheid van partners uit de regio Parkstad daarmee vergroot wordt. Dit sluit aan bij de doelstelling die IBA Parkstad zichzelf gesteld heeft om meer commitment bij het sociale en economische middenveld van Parkstad te creëren en deze werkwijze zal daarom in 2019 worden gecontinueerd.

IBA Parkstad heeft de keuze gemaakt, en deze voorgelegd aan de AvA die heeft ingestemd hiermee, om de focus vanuit IBA op 15 projecten te zetten. De overige projecten uit het Uitvoeringsprogramma (de IBA 50) dat in de zomer van 2016 bekrachtigd is, zijn nadrukkelijker onder de hoede gebracht van de projecteigenaren. Tevens worden deze laatste 35 samengebracht onder verschillende agenda's waardoor betrokken partijen deze thema's breder kunnen laden en IBA Parkstad daarmee een stempel kan zetten op de regio. Op die manier worden verschillende partijen (inwoners, ondernemers, maatschappelijke partijen, financiers etc.) betrokken bij IBA Parkstad, hetgeen bijdraagt aan het creëren van meer draagvlak in de regio. Deze werkwijze is in 2018 goed bevallen; projecteigenaren kennen hierin nu ook beter hun rol en de werkwijze zal daarom in 2019 voortgezet worden.

De focus van IBA Practical is nog steeds gericht op het bewaken en bevorderen van de voortgang van de verschillende projecten. Zo maakt IBA Practical inzichtelijk bij welke projecten er daadwerkelijk kans is op uitvoering van een fysiek resultaat, zodat vanaf 2020 de transformatiekracht van onze regio getoond kan worden. Bij de AvA-vergaderingen van 2019 zal er, net als in 2017 en 2018, telkens een integrale voortgangsrapportage geleverd worden. Op deze wijze draagt de directeur van IBA Parkstad er zorg voor dat alle portefeuillehouders over dezelfde informatie, met betrekking tot alle projecten, beschikken. Daarnaast zal de algemeen directeur, op reguliere basis, alle in de aandeelhoudersvergadering aangesloten partijen (separaat van elkaar) bezoeken om de voortgang te bespreken.

IBA Public gaat in 2019 door met de communicatie over IBA-projecten door Parkstedelingen aan het woord te laten en binnen 'Bewoners maken Parkstad' worden inwoners gestimuleerd en geholpen om (kleinschalige) initiatieven in hun directe omgeving te realiseren. Door aansluiting te vinden bij grote evenementen als de Polis Convention, Pinkpop en Cultura Nova zet IBA Public in op een groter bereik van IBA Parkstad, zowel in aantallen als in verschillende doelgroepen. Met de IBA Informatiemarkt trachten we ieder jaar de bewoners, partijen, organisaties en geïnteresseerden van binnen en buiten de regio op een juiste wijze te informeren over de stand van zaken. Tenslotte zal IBA Academy zich in 2019 meer gaan bezighouden met de aanloop naar en voorbereiding van het Expojaar (de daadwerkelijke Ausstelligung). De invulling van dit Expojaar, die in

samenwerking met het Q-team tot stand wordt gebracht, vormt het uitgangspunt voor een programma van de toekomst voor Parkstad.

2.1. IBA Practical

In het begin van 2019 zal duidelijk zijn voor welke IBA-projecten de ruimtelijke en financiële randvoorwaarden inmiddels definitief zijn, doordat besluitvorming omtrent de dekking van de investeringen en het te realiseren resultaat heeft plaatsgevonden. Bij deze projecten wordt in een mijlpalenplanning aangegeven wat daadwerkelijk het gerealiseerde resultaat in 2020-2021 is, tijdens het Expojaar. IBA Practical zal voor deze projecten, samen met de projecteigenaren, de voortgang bewaken. Bij de projecten waar nog geen sprake is van onomkeerbare besluitvorming, zal IBA met de projecteigenaren bezien hoe knelpunten kunnen worden opgelost.

De sleutelprojecten zijn hierbij van groot belang. Deze projecten nemen een belangrijke positie in binnen het Expojaar. Zoals eerder door de AvA vastgesteld heeft IBA Parkstad in 2018 voor de 15 sleutelprojecten een actievere rol als vliegwiel en aanjager vervuld. Dit zal in 2019 eveneens het geval zijn. Hieronder staan de sleutelprojecten nog eens op een rij:

Centrum Parkstad:

- Central Park
- Romeins Kwartier
- Muziekboulevard
- Kernwinkelgebied & Stationsomgeving

Leisure:

- Wilhelminaberg
- Groeves
- Leisurering
- Leisure Lane
- Center Court
- Superlocal

Parkstedelijke schil:

- Onderbanken (Poort van Parkstad)
- Nuth (Poort van Parkstad en Reus van Schimmert)
- Schinnen (Ontwikkeling Schinnen)
- Voerendaal (Oerland van Kalk en Kerk Kunrade)
- Simpelveld (Oerland van Kalk en Gebiedsontwikkeling ZLSM)

De AvA heeft na de vergadering van 29 oktober 2018, door het goedkeuren van programmavoorstellen inzake de reservering en toewijzing van subsidiegelden, een bedrag van € 24,7 miljoen gealloceerd voor projecten. In 2019 zal de AvA op basis van sluitende businesscases volgende programmavoorstellen dienen te behandelen om voorlopige reserveringen definitief te maken. Anderzijds moeten projecteigenaren subsidieaanvragen indienen, zodat de subsidiegelden feitelijk worden toegewezen.

Een greep uit de projecten is hieronder kort verwoord. Een uitgebreide toelichting

op projectniveau zal middels de integrale voortgangsrapportage worden gegeven.

Centrum Parkstad

Nu de sloop van het stadskantoor, winkelcentrum de Plu en de Nieuwe Nor gestart is, zullen in 2019 in het centrum van Heerlen de bouwactiviteiten de boventoon voeren. Eindelijk wordt er concreet aan plannen gewerkt en is dit voor bewoners, ondernemers en andere partijen ook waarneembaar. Met de nieuwbouw van het stadskantoor, als onderdeel van het Romeins Kwartier, wordt in 2019 gestart en daarnaast zal ook begonnen worden met de ver- en nieuwbouw van de Nieuwe Nor als onderdeel van de Muziekboulevard. Voor Central Park wordt in de planning uitgegaan van een vastgesteld bestemmingsplan, zodat er voor de nieuwbouw van de woningen concrete planuitwerkingen kunnen plaatsvinden.

Voor de openbare ruimte van het centrum heeft Gemeente Heerlen samen met IBA Parkstad een kwaliteitsbeeld opgesteld, dat in 2019 voor een aantal pleinen verder wordt uitgewerkt. Dit betreft onder meer het Van Grunsvenplein en het Raadhuisplein. Op basis hiervan wordt vanaf het najaar van 2019 gewerkt aan de voorbereiding van de uitvoering middels een aanbesteding. Door uitvoering van verschillende gevelrenovaties wordt er reeds een belangrijke bijdrage geleverd aan een nieuw straatbeeld in het stadshart van Heerlen.

Binnen het Romeins Kwartier kunnen bezoekers in het archeologisch depot 'de Vondst' sinds oktober 2018 (Limburgse) archeologische opgravingen bekijken. Daarnaast wordt vanuit een integraal belevingsconcept in 2019 gewerkt aan een verdere ruimtelijke uitwerking daarvan voor het Raadhuisplein en omgeving. De Luciushof opent in 2019 haar kruidentuin en is via de realisatie van een trap beter verbonden met de andere pleintjes (de Vijf Pleintjes).

Bij positieve besluitvorming van de raad op basis van de tweede haalbaarheidsfase in relatie tot herbestemming van de Royal zullen in 2019 verdere voorbereidingen tot renovatie plaatsvinden. Voor City-Oost wordt een studentencampus op de locatie van het voormalig ziekenhuisgebouw aan de Putgraaf gerealiseerd. Gemeente, Provincie en IBA Parkstad werken in 2019 nadere voorstellen uit om de verbinding van de Brightlands Smart Services Campus met het centrum van Heerlen zowel fysiek als intrinsiek te versterken.

Leisure

Met de realisatie van de Leisure Lane wordt een belangrijke impuls gegeven aan de toeristisch-recreatieve bereikbaarheid van de regio. In 2019 zal er worden ingezet op de verdere, fysieke, aanleg van de fietsroute. Daarnaast zal de vormgeving van het groen/de tuinen in combinatie met de rustpunten langs de route worden opgeleverd.

Ten aanzien van de groevengordel wordt in 2019 het tracé van het 'rondje groeves' voor de groeve Vrieheide en de groeves aan beide zijden van de Hereweg uitgewerkt. In 2018 is hiervoor een schetsontwerp en voorlopig ontwerp gereedgemaakt. De Sibelcogroeve is niet bij deze planontwikkeling betrokken, omdat de contouren van de herinrichting in het kader van het plan van transformatie door Provincie en ontgronder worden aangegeven. Bij positieve besluitvorming kan in 2019 de planuitwerking onder verantwoordelijkheid van de gemeente plaatsvinden, zodat voorbereiding van uitvoering kan plaatsvinden.

Ook wordt ingezet op de inpassing van een aantal uitkijkpunten.

Voor de Wilhelminaberg heeft eind 2018 besluitvorming over de haalbaarheid van het realiseren van de Oloïde op de Wilhelminaberg plaatsgevonden, op basis van een voorlopig ontwerp met investeringsraming, alsook een MKBA. Er kunnen nog geen concrete vervolgstappen voor 2019 worden aangegeven. De vervolgstappen zullen voortkomen uit de verschillende haalbaarheidsstudies die nog in uitvoering zijn, ten tijde van het opstellen van dit document. In de stuurgroep Oloïde (tussen projecteigenaar gemeente Landgraaf, provincie Limburg en IBA) zal besloten worden over de te nemen vervolgstappen.

Parkstedelijke schil

De voorbereiding van de ontwikkeling van de Parkstedelijke Schil rondom het stedelijke gebied van de regio heeft in 2018 verder plaatsgevonden. Deze westschil bestaat uit de deelgebieden "Land van Kalk & Beekdal" en "van Schimmert tot Schinveld". Voor 2019 worden de voorbereidingen getroffen voor de realisatie van het natuurtransferium Kunradersteengroeve. In 2018 is daarvoor een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

In 2019 wordt daarnaast een volgende poort geopend bij zorginstelling Mondriaan en Villa de Proosdij. Gemeente Simpelveld zal volgens planning voor de stationsomgeving ZLSM in de eerste helft van 2019 een ontwerp voor de openbare ruimte gereed hebben, waarbij het startpunt van de Leisure Lane, de functie van een van de poorten van "Land van Kalk", de ZLSM en de aansluiting op de Vennbahn naar Aken worden meegenomen. Op basis van deze integrale ontwikkeling kunnen de mijlpalen voor 2020 worden aangegeven.

In de Gemeente Beekdaelen, die op 1 januari 2019 is ontstaan, zal in het komende jaar de realisatie van de gebiedsontwikkeling rond de Alfabrouwerij in Thull van start gaan. Thull ligt op de kruising van de as "van Schimmert tot Schinveld" en de as 'A76' tussen de Westelijke Mijnstreek en Parkstad: centraal in de west-schil van IBA Parkstad. Door de gebiedsontwikkeling hier, zullen thema's 'water' en 'historie' sterker gepositioneerd worden binnen de recreatieve sector en wordt de verbinding met de naastgelegen Leisure-routes (zoals de Leisure Lane) versterkt.

In 2019 zal er tevens gestart worden met de uitvoering binnen project "de Reus van Schimmert", waardoor de leegstaande watertoren weer op een duurzame manier wordt herbestemd. De watertoren wordt een marktplaats waar lokale producten worden verkocht en genuttigd kunnen worden. Het motto daarbij is: "Eten en drinken zover je kunt kijken."; alle producten komen uit het gebied dat je kunt zien vanaf de watertoren.

Met de bouw van de fietsbrug over de provinciale weg N274 is in 2018 reeds gestart. De fietsbrug zal in 2019 in gebruik genomen worden. Het kunstwerk op de brug van Marijke de Goey markeert daarmee de Poort van Parkstad. De historische grachten van "Het verzonken kasteel Etzenrade" zullen begin 2019 zichtbaar zijn. Daarmee kan gestart worden met de educatieve en historische functie van dit gebied.

Wonen

Bij sleutelproject Superlocal is eind 2018 een begin gemaakt worden met het

ontwerp van de 'sociale plint', zodat de start van de realisatie ervan in 2019 parallel kan lopen aan de renovatie van de flat aan de Voorterstraat. De realisatie van de vier proefwoningen, waarbij gebruik wordt gemaakt van verschillende recyclemethodieken met geogste materialen uit de gesloopte flat, zal in 2019 worden afgerond.

Binnen project Treebeek-Brunssum West zullen Gemeente Brunssum en Wonen Zuid in 2019 uitvoering geven aan de volgende ontwikkelingsfase binnen de transformatie-opgave voor Treebeek: Wonen Zuid start met de sloop van 96 portieketagewoningen aan de zuidzijde van het Treebeekplein, gevolgd door de nieuwbouw van 50 woningen. De Gemeente is verantwoordelijk voor de herinrichting van het Treebeekplein. Binnen dit project is het IBA-thema herstructurering en hergebruik op een innovatieve wijze voor verschillende onderdelen nader uitgewerkt.

Overige projecten

Naast de hierboven genoemde projecten ondersteunt IBA Parkstad economische projecten. Zo wordt er meegedacht over de contouren voor de doorontwikkeling van C-Mill, alsook over de haalbaarheid van Endless Summer. Daarnaast heeft IBA Parkstad met de Rabobank Parkstad Limburg gewerkt aan het opstellen van een businessplan voor het GTB Lab, dat een kennis- en expertisecentrum zal worden op het vlak van circulair bouwen. Ten aanzien van het religieus erfgoed zal de duurzame herbestemming van een aantal kerken, zoals bijvoorbeeld de Onze Lieve Vrouwe van Altijddurende Bijstand-kerk te Kunrade, in 2019 verder worden uitgevoerd.

Commitment vanuit het sociale en economische middenveld

Het is van groot belang dat binnen de projecten partijen uit het economische en sociale middenveld erbij worden betrokken. Zo kan de innovatieve kennis vanuit de projecten worden verbonden met deze externe partijen en worden toegepast binnen andere projecten. De uitwerking van de onderliggende centrale IBA-thema's kan op die manier structureel worden geborgd.

Het voornemen is om in 2019 als basis voor "het nieuwe maken" (verbinden innovatie en onderzoek met concrete toepassingen) binnen IBA Labor verder te gaan met het ondersteunen van initiatiefnemers bij het doorontwikkelen van dergelijke innovatieve concepten en ideeën. In 2018 zijn daarvoor voorbereidingen getroffen om een platform te creëren, waarbij kennis en ervaringen in een laagdrempelige netwerksetting worden gedeeld. In 2019 wordt dit geconcretiseerd middels Ondernemers maken Parkstad. Via een pitch-setting worden initiatiefnemers geadviseerd over de strategische, technische en financiële haalbaarheid. IBA werkt hierin samen met de Rabobank Parkstad Limburg vanuit het Business Innovatie Team Limburg alsook de Brightlands Smart Services Campus."

2.2. IBA Public

IBA Public richt zich onder andere op het versterken van de identiteit van de regio Parkstad. Binnen IBA Public wordt intensief gewerkt aan de "trots van Parkstad". De projecten en IBA-thema's staan daarbij centraal. Onder het motto 'Mensen maken IBA' is in 2018 de nieuwe communicatiestrategie geïmplementeerd. Dit

heeft geleid tot veel nieuwe initiatieven, waarmee een grote groep mensen van binnen en buiten de regio bereikt is. In 2019 gaan we deze succesvolle koers voortzetten als opmaat naar het Expojaar.

Door in de communicatie over IBA en de projecten vooral de bewoners van Parkstad centraal te stellen en hen het verhaal te laten vertellen, krijgen de projecten een gezicht en wordt de omgeving nadrukkelijker bij IBA Parkstad betrokken. Na een succesvolle storytellingcampagne in 2018 zal de storytelling in 2019 worden geïntegreerd in het bestaande programma IBA Actueel, het journaal dat vanuit het perspectief van de burger communiceert over IBA Parkstad en de projecten.

In 2019 kiezen we vijf specifieke communicatiemomenten waarmee we alle verschillende doelgroepen in Parkstad (en daarbuiten) weten te bereiken. In het eerste kwartaal zullen we net als in 2018 onze Informatiemarkt houden, waarmee we de inhoudelijke stand van zaken presenteren aan bestuur, politiek, bewoners en overige belangstellenden. In mei zullen we wederom met een eigen stand aanwezig zijn bij de Polis Convention in Düsseldorf, waarmee we onze relaties met IBA Duitsland en het Duitse netwerk onderhouden.

In juni, tijdens Pinkpop, qua bereik het grootste festival in onze regio, presenteert IBA de projecten en doelstellingen aan het Nederlandse publiek. Pinkpop wordt bezocht door mensen van alle leeftijden en uit alle windstreken, maar vooral ook door mensen uit de regio Zuid-Limburg, en naast de exposure die de 'IBA Parkstad Stage' met zich meebrengt, biedt de festivalstand ons de kans om mensen te informeren én activeren. Aanhaking bij Cultura Nova in augustus geeft ons weer een uitstekende gelegenheid om mensen uit Parkstad te bereiken met verhalen uit de regio op bijzondere locaties in de regio, omdat het festival zich altijd goed weet te richten op de regionale bevolking. Tevens is dit waardevol omdat er op het gebied van locaties en verhalen verbindingen zijn te leggen met IBA-projecten. Denk hierbij aan de succesvolle voorbeelden van afgelopen jaar: Park Urbana, de toneelvoorstelling Emma en de werkelijk prachtige uitvoering van de Carmina Burana in de groeve van Beaujean. Tenslotte, als vijfde communicatiepijler, zal ook in 2019 de IBA Leisure Run georganiseerd worden. Door rond een IBA-project een activiteit te creëren, stimuleer je de regionale bevolking om te participeren binnen IBA Parkstad. Bewegen en gezondheid is een belangrijk onderdeel van het thema activering en participatie. Door een hardloophwedstrijd voor iedereen te organiseren, komt IBA tegemoet aan de belangrijke opgave in het kader van gezondheid.

Vanuit IBA Public wordt ook in 2019 het bewonersinitiatievenfonds "Bewoners maken Parkstad" voortgezet. Door middel van dit fonds stimuleert en faciliteert IBA Parkstad inwoners om ideeën over hun directe omgeving te delen en te realiseren. Door de burgerinitiatieven te ondersteunen en te koppelen aan al bestaande IBA-projecten of -doelstellingen, wordt de lokale bevolking nog meer bij IBA Parkstad betrokken.

De social mediastrategie die in 2018 is ingezet zal in 2019 gecontinueerd worden. Rondom alle evenementen en activiteiten, projectmijlpalen, bewoners- en ondernemersinitiatieven en reguliere communicatiemiddelen als IBA Actueel wordt een brede doelgroep via Facebook, Twitter en Instagram bereikt. Via LinkedIn worden ondernemers doelgericht bereikt. Het social mediabereik is in

2018 sterk gegroeid, zoals te zien is in de cijfers van de afgelopen drie maanden. Ons bereik via Facebook steeg met 162% tot 39.680 mensen in september en via Twitter steeg het bereik met 165% (17.171 mensen). Via Instagram zagen we een groei van 104% (3.390 mensen) en tot slot bereikten we ook via LinkedIn een hoop meer mensen in de afgelopen maanden, met een groei van maar liefst 202% (3.460 mensen in september). De verwachting is dat deze groei in 2019 zal doorzetten.

2.3. IBA Academy

IBA Academy is het deel van IBA Parkstad dat de reflectie op het IBA-proces vormgeeft. Het realiseren van vele projecten vanuit IBA Practical en het versterken van de identiteit van de regio vanuit IBA Public is belangrijk, maar moet ook een samenhang laten zien. IBA Academy weeft de rode draad en probeert vanuit de ervaringen van IBA Practical en IBA Public lessen te trekken die uitstijgen boven de particuliere casussen. Vanuit dit abstraheren kan vervolgens de stap gezet worden om de concrete verdere ontwikkeling van Parkstad op te pakken, ook in de periode na IBA Parkstad.

IBA Academy heeft samen met (eu)regionale en internationale IBA-experts, het Q-team en de "internationale studio" in het Tussentijds Verslag haar visie op de toekomst van Parkstad gegeven. Dit Tussentijds Verslag is in de winter van 2018 gepresenteerd en is samen met het Zomerboek van 2015 de onderlegger voor de IBA. Deze documenten brengen de noodzakelijke structuur aan in de thema's en leggen een visie voor de toekomst vast. Ook na 2020 kan door gemeentes en provincie hieraan verder gewerkt worden.

In 2019 zal IBA Academy zich volledig richten op de voorbereiding van het Expojaar. Dit betekent het voorbereiden van zowel de programmering als de logistiek van de twee congressen die zullen plaatsvinden in 2020 en 2021. Daarnaast zal in 2019 een aanloopprogramma naar de congressen in gang worden gezet zodat bepaalde doelgroepen in de regio, zoals scholieren en studenten, betrokken raken bij de congressen. Ook de aanhaking met het Rijk wordt verder uitgebouwd door het Landmakersinitiatief van het Ministerie van BZK activiteiten in Parkstad te laten organiseren. Dit zal resulteren in de deelname van BZK in één van de congressen in het Expojaar.

IBA Parkstad heeft ook een internationale inbedding via de IBA meets IBA-organisatie. Deze organisatie brengt regelmatig de Duitse IBA-organisatie en de verschillende actieve IBA's bij elkaar om te bezinnen en te reflecteren. Het door de Bund en de Expertenrat opgestelde Memorandum voor toekomstige en lopende IBA's stelt als randvoorwaarde aan het welslagen van een IBA de mate waarin een IBA internationaal aandacht weet te trekken. De relevantie en actualiteit van de gekozen thema's moet hiervoor zorgdragen. Deze insteek die ook door IBA Parkstad wordt gekozen vergroot het draagvlak van onze eigen IBA-projecten en geeft er meteen een internationale status aan. Met IBA Basel 2020 vindt een afstemming plaats over de programmering van het Expojaar 2020-2021 om elkaar niet in de wielen te rijden.

3. IBA Financiering

Voor de financiering van de projecten van IBA Parkstad moet actief op zoek worden gegaan naar extra bijdragen, sponsoring en subsidies. In samenwerking met de aandeelhouders en overige projecteigenaren wordt op die manier een zo groot mogelijke multiplier behaald. Deze multiplier zal, aan het eind van de IBA Parkstad-periode in ieder geval 1:3 moeten zijn. Op het gebied van financiering zal in 2019 de eventuele komst van gelden uit de zogenoemde Regiodeals van de Rijksoverheid een belangrijke rol kunnen gaan spelen.

In dit bid (het 'Limburgs Aanbod') dat de Provincie Limburg in 2018 bij de Rijksoverheid heeft ingediend, is de continuerende transformatie van Parkstad een van de drie investeringslijnen. Hierbinnen wordt er enerzijds ingezet op de verduurzaming van wijken middels een integrale wijkenaanpak, anderzijds wordt er op de transformatie van Heerlen Centrum (als centrum van Parkstad) gefocust. Binnen deze investeringslijn fungeert IBA Parkstad als goed voorbeeld van het werk dat er al geleverd wordt om de regio verder te helpen; als organisatie, maar ook door middel van de IBA-projecten.

De Provincie Limburg heeft, samen met de Stadsregio Parkstad, IBA en de gemeente Heerlen, voor deze investeringslijn ingezet op een Rijksbijdrage van € 40 miljoen. Deze bijdrage moet leiden tot een coalitie van private- en publieke partijen, die een kwaliteitsimpuls aan de regio Parkstad zal geven. Naar verwachting zal in de eerste helft van 2019 definitief meer duidelijk zijn over de eventuele toekenning en de hoogte van deze Rijksbijdrage. In het najaar van 2018 is door het Rijk gecommuniceerd dat de regio Parkstad mag rekenen op de gevraagde bijdrage.

4. Begroting 2019 en meerjarenraming

In de komende paragrafen wordt een toelichting gegeven op de onderdelen van de begroting. De begroting ziet enkel op de apparaatskosten en de zogenaamde projectkosten. IBA-subsidies maken geen deel uit van de IBA-begroting maar worden via de balans geregistreerd en verantwoord.

Tabel 1 betreft de IBA-begroting 2019 met de begrote en geprognosticeerde cijfers uit 2018 en de meerjarenraming 2020 tot en met 2021. Op de onderdelen waar dit noodzakelijk wordt geacht is een korte financiële toelichting gegeven.

4.1. Begroting 2019 en meerjarenramingen 2020-2021

Op de volgende pagina is een overzicht opgenomen met daarin de weergave van de begroting 2019, die is afgezet tegen de begroting van 2018 en de prognose per september 2018. Ook een overzicht van de meerjarenraming is in dit overzicht opgenomen.

4.2. Prognose 2018

Op basis van de beschikbare financiële stand van zaken per september 2018 is een prognose gemaakt van het te verwachten eindresultaat over 2018. In de kolommen van het overzicht op de volgende pagina treft u deze cijfers aan. Uit deze cijfers blijkt dat de verwachte totaallasten en -baten aan elkaar gelijk zijn en het verwachte begrotingsresultaat daarmee op € 0 uitkomt. Dit komt doordat er in 2018 een bedrag van € 591.000 onttrokken wordt aan de algemene reserve. De AvA heeft zich in het verleden nadrukkelijk negatief uitgesproken over het opbouwen van een algemene reserve. In de begroting was al opgenomen dat er een bedrag van € 346.000 zou worden onttrokken aan de algemene reserve. In de loop van het jaar heeft de directie een extra onttrekking aan de algemene reserve gedaan ter hoogte van een bedrag van € 245.000. In de algemene reserve resteert nu nog een bedrag van € 398.000 dat met name in het jaar 2020 zal worden ingezet.

De jaarrekening 2018 wordt verwacht in juni 2019, zoals gewoonlijk voorzien van de controleverklaring van de accountant. De AvA neemt dan het besluit over de goedkeuring van de jaarrekening en de bestemming van het resultaat.

4.3. Toelichting Begroting 2019

De Begroting 2019 bedraagt in totaal afgerond € 2.727.000. Dit bedrag is € 408.000 lager dan de prognose uit de vorige meerjarenraming (Begroting 2018). Dit heeft te maken met de kosten die gemoeid zijn met de organisatie van het IBA Expojaar in 2020-2021. Zowel voor het IBA Event, zoals het Expojaar in de begroting is opgenomen, als voor het jaar 2021 is er nooit geld begroot. Nu de invulling van het Expojaar duidelijk wordt en dit tot medio 2021 doorloopt, moet er op alle fronten geld naar 2021 geschoven worden. Dat zorgt dat de begroting voor 2019 nu lager uitvalt dan de prognose die was opgenomen in de Begroting 2018.

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Prognose 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting 2020 2021	
LASTEN					
GOVERNANCE					
AvA	25	0	25	25	25
Accountant	35	30	20	20	20
Bestuur	100	100	100	25	25
	160	130	145	70	70
FINANCE & FACILITIES					
Personeel					
Personeel- en salarislasten	320	331	327	395	395
Organisatie					
Huisvesting	120	127	130	95	95
ICT	40	33	40	40	40
Drukwerk	30	20	30	30	30
Diensten van derden	75	68	75	75	75
Overige kosten	50	75	50	50	50
	635	654	652	685	685
Totaal apparaatskosten	795	784	797	755	755
IBA-PROJECTEN					
Practical	1.530	1.912	1.530	1.515	200
Public	650	527	700	476	200
Academy	150	147	150	150	
IBA Event					
Totaal projectkosten	2.330	2.586	2.380	2.141	400
TOTAAL LASTEN	3.125	3.370	3.177	2.896	1.155
Bijdrage aandeelhouders	2.779	2.779	2.779	2.896	1.155
Onttrekking algemene reserve	346	346	398		
Extra onttrekking reserve		245	0		
TOTAAL BATEN	3.125	3.370	3.177	2.896	1.155
RESULTAAT	-	-	-	-	-

Figuur 3: Begroting die vastgesteld is in oktober 2018 ("oude begroting").

Bedragen x € 1.000

	Begroting 2018	Prognose 2018	Begroting 2019	Meerjarenbegroting 2020 2021	
LASTEN					
GOVERNANCE					
AvA	25	0	25	25	25
Accountant	35	30	20	20	20
Bestuur	100	100	100	100	100
	160	130	145	145	145
FINANCE & FACILITIES					
Personeel					
Personeel- en salarislasten	320	331	327	327	327
Organisatie					
Huisvesting	120	127	130	130	130
ICT	40	33	40	40	40
Drukwerk	30	20	30	30	30
Diensten van derden	75	68	75	75	75
Overige kosten	50	75	50	50	50
	635	654	652	652	652
Totaal apparaatskosten	795	784	797	797	797
IBA-PROJECTEN					
Practical	1.530	1.912	1.230	760	600
Public	650	527	550	476	350
Academy	150	147	150	100	0
IBA Event				1.200	1.200
Totaal projectkosten	2.330	2.586	1.930	2.536	2.150
TOTAAL LASTEN	3.125	3.370	2.727	3.333	2.947
BATEN					
Bijdrage aandeelhouders	2.779	2.779	2.779	2.896	2.235
Onttrekking algemene reserve	346	591	-52	437	12
Extra bijdrage aandeelhouder					700
TOTAAL BATEN	3.125	3.370	2.727	3.333	2.947
RESULTAAT	-	-	-	-	-

Figuur 4: Nieuwe begroting en meerjarenraming per februari 2019

Apparaatskosten

IBA heeft sinds januari 2018 het zogenaamde IBA Informatiecentrum in gebruik en daarvoor moet ook in 2020 en 2021 extra geld geraamd worden (€ 35.000 in zowel 2020 als 2021). De totale apparaatskosten over de gehele IBA-periode worden geraamd op € 5,4 miljoen. Daarmee voldoet de directie ruimschoots aan de opdracht om onder het bedrag van € 6.750.000 aan apparaatskosten te blijven.

Projectkosten

In hoofdstuk 2 wordt er inhoudelijk ingegaan op de projectkosten van IBA Parkstad waar deze begroting deel van uitmaakt. In de begroting zelf wordt

volstaan met een korte financiële toelichting per IBA-instrument (Practical, Public, Academy en Event).

IBA Practical

Ook in 2019 zal nog hard getrokken moeten worden aan de projecten, voor de voorbereiding van de projecten kan echter minder geld geraamd worden. De plannen moeten nu zo langzamerhand in uitvoering komen. Voor 2019 zijn de kosten van Practical begroot op € 1.230.000,-.

IBA Public

Vorig jaar werd voor 2018 en 2019 binnen IBA Public meer geld begroot dan in de prognose ooit is opgenomen. Dit had te maken met de ontwikkeling van een nieuwe communicatiestrategie, die afgelopen jaar haar vruchten reeds heeft afgeworpen. In 2019 zal IBA Public verder gaan op de ingezette koers, maar 2019 zal, als voorbereidingsjaar naar het Expojaar, iets luwer zijn dan ingeschat in 2018. Daarom is de begroting van IBA Public voor het jaar 2019 omlaag bijgesteld naar € 550.000,-.

IBA Academy

IBA Academy is al jaren stabiel. Ook voor 2019, waar de Academy met name gericht is op het voorbereiden van het Expojaar, is geraamd dat een bedrag van € 150.000,- zal volstaan.

IBA Event

Voor het IBA Expojaar, in de begroting opgenomen als IBA Event, is er vanaf het begin nooit geld gereserveerd. Nu de voorbereidingen van het Expojaar zijn gestart en er een realistisch inzicht bestaat over de kosten, moet er gekeken worden hoe dit budget in te richten. Een uitgebreide weergave van de begroting van het IBA Expojaar zal in een apart stuk tijdens de AvA van 18 februari 2019 gepresenteerd worden, maar komt in totaal uit op een bedrag van € 2,4 miljoen. Door aanpassingen en verschuivingen in de (meerjaren-)begroting voor de jaren 2019, 2020 en 2021 is er voor het Expojaar reeds € 1,7 miljoen binnen de IBA-begroting beschikbaar. Aandeelhouder Provincie Limburg heeft aangegeven de resterende € 700.000,-, wanneer deze, op termijn, niet vanuit de bestaande IBA-middelen gefinancierd zouden kunnen worden, via een aanvullende bijdrage te willen bekostigen, en er op die manier voor te willen zorgdragen dat niet afgedaan wordt aan de kwaliteit van het IBA Expojaar.

4.4.Aandeelhoudersbijdrage

In deze paragraaf wordt de jaarlijkse financiële bijdrage van de aandeelhouders van IBA Parkstad gedurende de IBA-periode tot en met 2021 toegelicht aan de hand van het financiële overzicht, zie hieronder.

De aandeelhoudersbijdrage aan IBA Parkstad bestaat uit een bijdrage aan de 'apparaatskosten' en 'projectkosten'. Samen maken zij deel uit van de IBA-begroting. De aandeelhoudersbijdrage voor projectsubsidies (gelden om direct te investeren in projecten) maakt geen deel uit van de begroting en wordt separaat bijgehouden. Sinds halverwege 2017 wordt per AvA-vergadering een overzicht getoond van vastgestelde subsidiebijdragen aan de projecten van IBA. De

projectkosten zijn onderverdeeld in de IBA-instrumenten Practical, Public en Academy enerzijds en anderzijds de bijdrage voor te verlenen projectsubsidies.

In de jaarrekening rapporteert IBA Parkstad over het jaarlijks exploitatieresultaat in de winst- en verliesrekening via baten en lasten en de toelichting daarop. Over de financiële voortgang van de subsidieverstrekking wordt gerapporteerd via de balans met bijbehorende toelichting.

Aandeelhouders / jaar	Bijdragen t/m 2018	2019	2020	2021	Totaal
Gemeente Brunssum	€ 1.462.860	€ 362.880	€ 362.880	€ 362.880	€ 2.551.500
Gemeente Heerlen	€ 5.259.900	€ 1.304.640	€ 1.304.640	€ 1.304.640	€ 9.173.820
Gemeente Kerkrade	€ 2.511.630	€ 623.040	€ 623.040	€ 623.040	€ 4.380.750
Gemeente Landgraaf	€ 1.798.260	€ 446.080	€ 446.080	€ 446.080	€ 3.136.500
Gemeente Nuth	€ 616.620	€ 152.960	€ 152.960	€ 152.960	€ 1.075.500
Gemeente Onderbanken	€ 337.410	€ 83.840	€ 83.840	€ 83.840	€ 588.930
Gemeente Simpelveld	€ 430.860	€ 106.880	€ 106.880	€ 106.880	€ 751.500
Gemeente Voerendaal	€ 482.460	€ 119.680	€ 119.680	€ 119.680	€ 841.500
Gemeente Schinnen per 1-1-2017	€ 256.412	€ 128.206	€ 128.206	€ 128.206	€ 641.030
Provincie Limburg	€ 7.858.900		€ 15.282.130		€ 23.141.030
Totaal	€ 21.015.312	€ 3.328.206	€ 18.610.336	€ 3.328.206	€ 46.282.060

Figuur 5: De bijdragen door aandeelhouders

4.5.IBA Meerjarenraming 2020-2021

In de meerjarenbegroting vinden er een aantal wijzigingen plaats. Binnen de apparaatskosten wordt in 2020 en 2021, conform de begroting van 2019, gewerkt met een begroting van € 797.000,-. En ook binnen de projectkosten is er een nieuwe inschatting gemaakt, om het IBA Expojaar te kunnen financieren.

De kosten voor IBA Practical zijn op basis van een nieuwe inschatting in 2020 omlaag bijgesteld, en staat nu op € 760.000,-. In 2021 zal er echter meer geld nodig zijn voor het realiseren van de projecten, dan vooraf begroot omdat het een volledig jaar zal zijn in plaats van het afwikkelingsjaar dat eerder in gedachten was. Daarom stijgt de begroting daar naar € 600.000,-. Voor IBA Public blijft de begroting in 2020 gelijk (€ 476.000,-) en in 2021 stijgt deze van de oorspronkelijk geraamde € 200.000,- naar € 350.000,-. De begroting voor IBA Academy zal in 2020 omlaag worden bijgesteld (naar € 100.000,-) en in 2021 blijft de bijdrage op € 0,-. De inzet van IBA Academy is dat jaar gericht op de congressen van het IBA Expojaar en deze kosten vallen onder IBA Event. Tot slot wordt voor IBA Event een bedrag van € 2,4 miljoen begroot. Verspreid over 2020 en 2021 resulteert dat dus in een bedrag van € 1,2 miljoen per jaar, waar aanvankelijk € 0,- stond opgenomen.

5. IBA Projectsubsidies

IBA Parkstad heeft, na de AvA van oktober 2018, een bedrag van afgerond € 24,7 miljoen gealloceerd voor projectsubsidies. Bijgevoegd treft u een overzicht aan van de IBA Subsidies zoals de stand van zaken is per februari 2019:

Overzicht subsidiereservering t.b.v. AvA dd 18 februari 2019										
Uitvoeringsprogramma	Totaal investeringen	22-6-2016	16-2-2017	1-6-2017	13-7-2017	30-10-2017	19-2-2018	4-6-2018	29-10-2018	18-2-2019
1. Central Park	€ 32.000.000				€ 3.200.000					
2. Romeins kwartier					€ 1.800.000					
3. Muziekboulevard - Luciushof - Uitbreiding Nieuwe Nor	€ 92.500				€ 1.200.000					
5. Urban Experience - gevelverbetering Bongerd	€ 100.000				€ 2.200.000					
8. Wilhelminaberg	€ 13.000.000					€ 4.000.000				
9. Ik groen het - Vergroening voortuinen Landgraaf-Heerlen - Anstelvallei - Brug bij voormalig mijnspoor	€ 1.440.000	€ 70.000	€ 50.000	€ 30.000						
10. Groeves Beaujean	€ 3.100.000	€ 50.000						€ 1.340.000		
11. Slot Schaesberg	€ 2.285.200								€ 150.000	
12. Gebroekerbos Kasteel Hoensbroek	€ 1.100.000		€ 200.000	€ 75.000						
14. Leisurelane	€ 19.198.700									€ 2.500.000
15. RWZI Terworm	€ 100.000	€ 50.000								
17. Woontuin Hoensbroek	€ 1.550.000		€ 45.000							
20. Treebeek	€ 14.000.000								€ 500.000	
22. St. Servatiuskerk Vaesrade	€ 751.120				€ 150.000					
23. Scholen Nieuw Lotbroek & Passart	€ 9.241.138								€ 276.000	
25. Lauradorp	€ 9.200.000						€ 200.000			
26. Hogerop Heerlerbaan	€ 25.275.000									€ 200.000
28. Kerkenplan Landgraaf	€ 1.235.000								€ 275.000	
29. CenterCourt	€ 35.000.000		€ 2.000.000							
30. Elisabeth Stift	€ 1.420.413		€ 100.000							
31. Superlocal	€ 38.865.000		€ 130.000				€ 600.000			
34. Energiek Heilust	€ 4.250.000						€ 500.000			
35. Oerland van Kalk Kunradersteengroeve	€ 4.600.000 € 677.500		€ 157.500							€ 142.500
37. Gebiedsontwikkeling ZLSM	€ 2.000.000					€ 300.000				
39. Kerk Kunrade	€ 2.945.000	€ 77.283				€ 122.717			€ 25.000	
40. Zorgboulevard/Buitenplaats Benzenrade	€ 850.000	€ 85.000								
42. Poort van Onderbanken Kasteel Etzenrade Brug N274	€ 4.396.000					€ 200.000			€ 350.000	
45. Reus van Schimmert	€ 2.185.000					€ 200.000				
46. Zorgplein Schinveld	€ 1.189.883							€ 80.000		
47. Ontwikkeling Schinnen	€ 4.005.000					€ 300.000			€ 200.000	
49. IBA Labor				€ 56.000						
Public: Mijnsteenbanken Park Urbana				€ 40.000 € 25.000						
TOTAAL	€ 235.859.954	€ 854.783	€ 2.632.500	€ 196.000	€ 8.550.000	€ 5.122.717	€ 1.300.000	€ 1.420.000	€ 1.776.000	€ 2.842.500
Multiplier	9,6									
									Totaal maximale subsidiereservering	€ 17.557.000
									Totaal uitwerking tot IBA-project	€ 7.137.500